

kendt adskillige Eksempler, hvor saadanne Personer paa Grund af øjeblikkelige Forhold ere blevne trængende til en midlertidig Understøttelse, men jeg har aldrig kendt et eneste fast Fattiglem af den Art. Jeg har spurgt andre, som have haft med det kommunale Liv at gøre, om de kendte Eksempler i saa Henseende, men jeg har alle Vegne mødt det enstemmige Svar: nej, man kendte intet saadant Eksempel. Jeg mener, at dette i al sin Simpelhed er et talende Bevis paa, hvad det betyder, at Landarbejderen har en Plet Jord at arbejde med, som er hans egen. Det er jo ikke, fordi han kan have saa overordentlig stor Indtægt deraf, men det er af andre Grunde; det er, fordi det væsentlig styrker hans Selvopholdelsesdrift osv. — Jeg var derfor særlig glad, da vi for nogle Aar siden behandlede Forslaget om Nedsættelse af en Landbokommission, den Kommission, der blev nedsat ved Loven af 13de April 1894. Jeg var glad ved at se den Maade, hvorpaa dette Forslag blev modtaget baade i det andet Ting og ogsaa i dette Ting. Der løftede sig ikke en eneste Røst her i dette Ting mod det Forslag. Det blev vedtaget enstemmig i begge Ting uden Modsigelse fra nogen Side, og det blev vedtaget saaledes, at det lød paa, at Opgaven skulde være at skaffe Jord til Landarbejderne paa gunstige Vilkaar. Der var ikke Tale om noget som helst Bihensyn, saadanne Bihensyn, som siden ere blevne knyttede til Sagen. Der var kun dette ene Formaal at skaffe Jord til Landarbejderne paa gunstige Vilkaar. Jeg var, som sagt, særdeles glad ved at se, at et saadant Lovforslag kunde gaa igennem Rigsdagen uden Modstand og blive enstemmig vedtaget i dette Ting. — Jeg blev endvidere glad ved at se Resultatet af denne Landbokommissions Arbejde. Da dens Betænkning kom frem, blev den stærkt kritiseret af mange, ogsaa af mange fra min Side. Men jeg skal ikke nægte, at fra første Øjeblik af, da jeg læste Landbokommissionens Betænkning og saa Flertallets Forslag, hilste jeg dette Forslag med Glæde, uagtet det indeholdt adskilligt, som jeg ikke kunde billige, Ting, som jeg for øvrigt heller ikke skal komme ind paa her for ikke at blive for udførlig, men som ogsaa under Behandlingen hidtil ere blevne fjernede af Forslaget. Men jeg tænkte ved mig selv, at skulde det kunne lykkes i en saa død Tid som den, vi leve under nu, og som vi have levet under i en Række af Aar, at gennemføre et Forslag, der i Hovedsagen var saaledes, som Landbokommissionens Flertal

har foreslaaet, var det alligevel noget særdeles stort og noget, som man absolut maatte hilse med Glæde. — Det samme var Tilfældet med Behandlingen i det andet Ting i Fjor. Der var jo saa temmelig Enighed fra alle Sider om Sagens Behandling i det andet Ting i Fjor. De Pletter, som efter mit Skøn klæbede ved Flertallets Forslag i Landbokommissionen, blev fjernede, og jeg mener, at Forslaget nu efter det andet Tings Behandling foreligger adskilligt mere tiltalende, end det forelaa fra Landbokommissionens Haand. Det har derfor skuffet mig en Del at lægge Mærke til den Behandling, som Forslaget nu har modtaget her i dette Ting. De forskellige Indvendinger, som ere komne frem her i Tinget, som vi havde Lejlighed til at drøfte forleden ved anden Behandling, og som jeg nu ikke her skal komme udførlig ind paa, have jo ganske vist beredt ogsaa mig en Skuffelse, men alligevel staar jeg i dette Øjeblik saaledes, at jeg dog ikke slipper Haabet om, at der skal komme noget ud af det. Jeg vil gerne have Lov til at nævne nogle enkelte af de Indvendinger, ikke fordi jeg paa nogen Maade skal indlade mig meget paa Ændringsforslagene til anden Behandling, men der er blot nogle enkelte Hovedindvendinger, som jeg vil nævne, fordi de ikke forekomme mig at have meget paa sig.

Der blev sagt af den ærede Ordfører (Koch), at den Reform at tilvejebringe Jordlodder til Landarbejderne foregaar ad anden Vej, og han paaviste gennem statistiske Beregninger, gennem statistiske Tal, at Antallet af Huse med Jord under en Tønde Hartkorn i de sidste 22 Aar er forøget med 1,250 Stykker aarlig. Det er ganske vist en betydelig Forøgelse, men jeg ved ikke, om den ærede Ordfører lægger Mærke til, at det, som der tales om i denne Statistik, slet ikke er det, som vi beskæftige os med i det foreliggende Lovforslag. Det er et andet Forhold, som denne Forøgelse af Husene paa Landet vidner om, og det er ikke noget glædeligt Forhold, det er tværtimod et sørgeligt Forhold. Det er et Vidnesbyrd om Landbrugs betrængte Stilling, et Vidnesbyrd om, at naar en Gaardmand, der sidder med en stor Gaard, har en Del Børn, som ikke kunne vente at faa en Gaard i Besiddelse, maa de nøjes med at faa Huse; det ere vi Vidne til mangfoldige Gange, hvorledes Gaardmandsbørn næste Slægtled gaa over til at blive Husmænd endogsaa med meget smaa Huse. Denne stærke Forøgelse af Jordlodder under 1 Tønde Hartkorn er